

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

331.78

Hely

Szerző:

Cím:

Minden Közvetítőkön keresztül

Idő

"1919"

Forrás:

Világ

Személy

Bp

1919. x. 15

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt. XX. cs. 23

Minden közvetítőkön keresztül

Látogatás a cselédhelyszerzőknél

(A Világ tudósítójától.) Az ezergondu háziasszonyoknak ma egyik nem utolsó gondja a cseléd-kérdés. Akinek az anyagi helyzete megengedi, hogy ebben a már szinte tragikomikusan drága világban cselédet tartson, vagy akit elfoglaltsága, foglalkozása, mely távartatja a háztartásától, kényszerít arra, hogy mindenleányt fogadjon, az reggeltől napestig járhatja a cseléd-közvetítő intézeteket, a Márta-egyletet, a hatósági munkaközvetítőt. A cselédeknek, akik a proletárdiktatura alatt szakítva még a régi odiózus nevükkel is, mint háztartási alkalmazottak tömörültek és a nyílt osztályharc álláspontjára helyezkedtek a „naccságák“-kal szemben, a kommün bukása óta nyoma veszett.

A Márta-egyletben naponként száz-százötven cselédkereső fordul meg, akik vagy egy biztató „majd kérem“-mel, vagy pedig teljesen csüggedten távoznak. A hatósági munkaközvetítő női osztályánál, mely plakátokon kínál munkaalkalmat a háztartási alkalmazottaknak, fehér holló a jelenlévő mindenleány. Szobalánynak, a régi békebeli háztartások ex-luxus-alkalmazottjának se híre, se hamva és szakácsnét sem sarkal ide a kínáló munkaalalom.

— Fenekestől kifordult a világ sarkaiból — panaszkodott előtünk az egyik cselédközvetítő intézet tulajdonosa. — A proletárdiktatura teljesen megintézte a cselédlányokat. A fejükbe verték, hogy ők most már egyenrangúak a nagyságokkal. A régi lizlességtudás, munkaadójukhoz való ragaszkodás, dolgos kedv, amely a jobbakban azelőtt megvolt, ma teljesen kiveszett belőlük. Én nem is csodálkozom rajta. A szocializált intézetemben egy cselédbizalmi felügyelő mellett oly garázdálkodás folyt, aminek ide kellett vezetni. A cselédközvetítőknél urrá lett bizalmiak lázító beszédekkel és oktatóikkal teljesen megzavarták a lányok fejét. Hetenkint legalább kétszer dukál nektek kimara-

adás — oktatták ki őket — és ezeken a napokon legalább reggelig maradjatok ki.“ Melyik mindenleányt ne szédített volna meg a heti kétnapos kimaradás.

— Ha egy-egy szerencsétlen uriaszonyt a szükség bekényszerített valamelyik szocializált cseléd-közvetítőbe, ott olyan provokáló fogadtatásban részesült, hogy még örült, ha cseléd nélkül távozhatott. A vérszemét kapó mindenleányok, szakácsnénék mint győztek a legyőzötteknek, diktálták a képtelenebbnél képtelenebb feltételeket. Aki azután belement a feltételekbe, az még utólagos követelésekre is el lehetett készülvén.

A cselédbérek után érdeklődtünk, mire az elbuzult helyszerző, akinek több megvizitelt társát is hasonló kedélyállapotban találunk, közölte velünk, hogy ma 150—250 korona között váltakozó béreket követelnek az utolsó cseléd-mohikánok, míg a szakácsnénék 300—350 koronát is elkérnek.

— Az az egy-két cseléd, — buggyant fel újból panaszainak forrása — aki még be-bebotlik hozzánk, az is csak kellemetlenségeket szerez. A legtöbbje felvesz 30—40 korona előleget, azután nem áll be a helyére.

Még jóideig ostromozta előtünk a cseléd-társadalom bomló morálját, meglazult munkakedvét, jelszót mondott a régi, gazdáikhoz hűségesen ragaszkodó mindenleányok kiveszte felét. Egyszerre azonban felragyogott az arca. A cselédközvetítő intézet fényesre pucolt üvegajtaja megnyílt. Egy kopott ruhájú, éltesebb cselédféle lépett be halk „jó napot!“-tal. A „cupringer“ ur mesolygós ábrázattal fogadta kliensét:

— No, lelkem, hát szerezzünk ugy-e egy jó helyet?

A helykereső cseléd fáradt arcát szomorkás mosoly derítette fel:

— Nem hely kell nekem, kérem, hanem cseléd. „Naccsága“ volt, egy ama csüggedt százak közül, akik ma mindenleányt hajszoznak minden közvetítőkön keresztül.